

מסורת הש"ס

- ↑ [נעיל כח: וש"נ], [שנסעות לד: מא: מב:], [ג' נעיל כח: וש"נ], [ד' נעיל לח:], [ה' ערכין טז, לח:], [ז' ערכין טז, לח:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' תבענא ליה לדינא: (ב) שם מי אמר לכו ר' יוחנן: (ג) רשב"ם ד"ה לאחרני וכו' דמשמע ליה לא אמרינן אכל: (ד) ד"ה אמר רב הונא וכו' שאינה מוטלת עליו (למחר) מו"מ וי"ב ק"ף לבסריא: (ה) בא"ד אינו נוטן אל לנו שקיבל עליו לבסות הדבר והלכו וכו' מהני מילי למחזיק וכן א"ל לא אמרי' ליה ויני אמרו לא מפקינן שותא: (ו) ד"ה אלא וכו' באספמיא כדאמרינן לקמן: (ז) ד"ה ויבא לשנה וכו' דוקא קאמר רבי יהודה שפא: (ח) ד"ה לימנע וכו' ולומר לו בתוך ג': (ט) תוס' ד"ה לימני וכו' ונמנו שהחזקה נשמעת מיהודה:

הגהות חו"י

(א) רשב"ם ד"ה אמרו ליה כי ויבא איירי שז"ה אחס כ"ג:

מוסף רש"י

כל מילתא דמתאמרי באפי תלתא. כשהנעלים אמרוהו כפי שלשה המגלה אותם אינו נשון רע, שזה גילה תחלה דעמו שאם תגלה אותו אינו חושש, דמידע דיע דטופס להגלות, דחברך מתבא אית ליה וזה מגלה למחזיר וזה למחזיר עד שידע (שרבי"ט טז).

מוסף תוספות

א. דקתני היה בגליל והחזיק ביהודה אינה חזקה הא יהודה ויהודה היא חזקה אלמא מחאה שלא בפניו היא מחאה. רשב"א.
ב. שאם היתה נשמעת המערער זקוק לבא ולמחות, רבנו יונה.
ג. לאו משום דס"ל כרבא שהמחאה נשמעת למחזיק כמו החזקה [אלא]. שיעמ"ק בשם תוס' הרא"ש.

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ואי לא אמר למחר תבענא ליה דדינא ומפיקנא מיניה אלא פלוני גזלן דקאכיל לארעאי בגולנותא בלבד הרי הוא כנותן פגם בחצירו ולא כמוסר עדות ואינה מחאה כן פר"ח. ל"א שמעתי משמועת רבי יעקב בר יקר ועיקר פלגיא גולגנא הוא ואפי' הזכיר על קרקע זה שמחזיק

ולאו מחאה היא שהרי לא מיחה מחמת עצמו והרי הוא כמי שאמר פלוני מחזיק בקרקעות של אחרים ולפוגמו מתכוין ולא לערער שהרי אינו מוזכר שהוא שלו אכל אם פירש דקאכיל לארעאי בגולנותא הרי מיחה מחמת עצמו והודיע שהקרקע שלו מחזיק בעולה והוא מחאה ואע"ג דלא סיים למחר תבענא ליה דדינא ופירוש הוא למאי דקאמר דקאכיל לארעאי בגולנותא: **אמר**. לעדים לא תימרו ליה מחאה זו: **אמר** רב זביד הא **קאמר** כו'. ולא הוא מחאה דהא לא אמרו ליה עדים מו: **רב פפא** **אמר**. לעולם מחאה היא דהכי קאמר להו לעדים לדידיה לא תימרו אכל לאחרים תימרו וכיון שיאמרו לאחרים יחזרו אותן אחרים ויאמרו לו דחברך חברא אית ליה כו': **אמרו** ליה לא **אמרינן** ליה. לא קאי אהיכא דאמר להו לא תימרו ליה דהא לרב זביד אפי' שקמו לא הוא מחאה וכל שכן הכא היכא שהשיצו כדצבירו אלא מילתא בצפי נפשיה היא וקאי אהיכא דאמר להו מחאה גמורה וזיוס לומר לו וסם ענוהו לא אמרי' ליה ולא חזר וימחה אחרי כן בפני עדים אחרים: **אמר** **רב זביד** **הא קאמרי** ליה לא **אמרינן** ליה. וכיון שלא יצפנו לו היה לו לזה תימרו עוד בפני אחרים שיאמרו לו ואם לא מיחה אחרי כן הפסיד: **רב פפא** **אמר**. אין צריך למחות עוד בפני אחרים דמחאה מעלייתא היא דהכי קאמרו ליה לדידי' לא אמרינן שלא נלך עד מקומו:

לאחרני אמרינן כו'. רב פפא קא דייק לא תימרו ליה לא אמרינן ליה דמשמע ^(א) לא אמרי' ליה אכל לאחרני אמרי מדלא אמר לא **לאחרני אמרינן** כו'. לא יבא דבר מפרכס דמשמע לא לו ולא לאחרים: **שופא**. דיבור כמו שותא דינוקא בשוקא או דאזוהי או דאמר ^(ב) **אמרינן** ליה. ואינה מחאה: **אמרו** ליה לא **מפקי'** **שופא**. לא קאי אהיכא דאמר להו לא תפיק לכו שותא דהתם כ"ע לא פליגי דלא הוא מחאה צין אהדרו ליה צין לא אהדרו ליה שזס דיבור ומילתא בצפי נפשיה הוא ^(א) וכגון שז"ה אותם לאמר לו והם אמרו לא מפקינן שותא אמר רב פפא הכא ודאי מודינא דלא הוא מחאה דהא קאמרי כו' דמשמע לא לו ולא לאחרים: **אמר** **רב הונא** **צריה דרב יהושע**. האי נמי מחאה היא דכל מילתא דלא רמיא עליה דלינש שאינה מוטלת עליו ^(ב) לצבר וגם אינו מפסיד אם אומר אם לא אומרנה אמר לה לבני אדם ולאן אדעתיה כלומר אינו נותן אל לבו שקיבל ^(א) הדבר עליו לכסותו והלכך אינו צריך למחות בפני אחרים שהרי מיחה בפני בני אדם שיכולין לומר לו. והלכתא צין אמר הממחה לא תימרו ליה מידי מהני מיילי למחזיק וצין אמרו לא מפקינן שותא בכולהו הוא מחאה דבר מדאמר להו הממחה דלא תיפוק לכו שותא דלא הוא מחאה וכן פסק ר"ח: ה"ג **אמר** **רבא** **אמר** **רב נחמן** **כו'**. ואע"ג דאותביה רבא לרב נחמן שיטת גמרא היא בהרבה מקומות כן. והכי פי' כי שמעה רבא מרב נחמן להך מילתא דאמרינן דה אמר רבא אמר רב נחמן אייתיביה הך מיוצתא ורב אשי שפירד גמרא הוא דקאמר אמר רבא אמר רב נחמן וגם מפרש הקושיא אחרי כן שהקשהו: **מחאה** **שלא** **בפניו** **הוא** **מחאה**. ולא צעין שישלח שלוחו למחות בפניו אלא מכיון שמיחה שלא בפניו הוא מחאה שהרי יכול הדבר לצא לאוזני ואפי' לא ידע המחזיק מחאתו של מערער לא חיישינן מאחר שמחה זה כהוגן: **איסיביה** **רבא** **לר"ג** **אמר** **רבי יהודה** **כו'**. ואי קשיא דאפרזין מסיפא לסייע מרישא דהא אוקימנא מחאה שלא בפניו הוא מחאה איכא למימר דרבא מוקי לה לרישא במילי אחרוי: **אלא** **כדי** **שיהא** **כו'**. טעמא דרבי יהודה לאו משום דתלת שנין מיוזהר איניש בשטריה אלא כדמפרש כדי שיהא כו' וטעמא דחזקה לדידיה משום דלא צדיק איניש דאכלי ארעייה בלא רשותו אפי' שעה אחת ושתיק אלא לכך האריכו שלש שנים שפעמים שהמערער רחוק מהלך שנה ולא יבא ערעור שלו לאוזני עד ג' שנים ולאיפלוגי את"ק אחא דלא חיישינן לשעת חירוס וחזקה בפניו מיד היא חזקה הואיל ולא מיחה מיד מדתלי טעמא באספמיא ^(א) לקמן בפרקין [מג.]: **ויבא** **לשנה** **אחרת**. קס"ד דרבא דוקא קאמר ^(א) שיבא המערער עצמו וימחה בסוף ג' בפניו של מחזיק אלמא מחאה שלא בפניו לא היא מחאה והלכך חזקה שלא בפניו לא תיחוי חזקה. ואע"ג דלרבי יהודה היא חזקה בזהי לא סבירא ליה כרבי יהודה דר' יהודה מצריכו לילך ולערער ולרבא לא נצריכוו אלא מתוך שאינו יכול למחות באספמיא גם המחזיק לא יכול להחזיק: **ואי** **ס"ה**. דאין צריך לשלוח שליח ולמחות בפניו צעדים אלא ימחה במקום שהוא שם ואם יבא הדבר לאוזני יבא למה ליה למיתי עד מקום המחזיק או לשלח שלוחו למחות בפניו: **ליסיב** **אדוכפיה**. באספמיא ולימחי בפני עדים שהרי יכולין לצא ולומר לו ^(א) בסוף ג' אם ירלו: ומשני **עצה** **עובדה** **קמ"ל** **דנייטי**. הוא עצמו ונשקול קרקע ופירותיו מיד המחזיק שאם ימחה במקומו ולא ילך ויזינא מעכשיו מיזר הפירות שאכל המחזיק ויזינא ממנו בטורח דקשה גזל הנאכל [מולין פט.]. ומיהו לאו דוקא מצריך ליה רבי יהודה לצא אלא הכי קאמר לא אמרו דלרץ ג' שנים אלא כדי שאם יהיה המערער באספמיא ומשהחזיק זה ויא הכול ויודיעוהו בשנה שניה וימחה בתחלת שלש ויוכל הדבר לצא לאוזני של מחזיק בסוף שנה שלישית ואז יש הגאה למערער שאם יראה הוא עצמו לצא בסוף שלש ויקח קרקע ופירות מעכשיו בלא דין ודברים: **והא** **אמר** **רבא** **מחאה** **שלא** **בפניו** **הוא** **מחאה**. לעיל [לח:] פסק רבא הלכתא הכי: ומשני **במר** **דשמעיה** **מרב** **נחמן**. ומירך לו תשובה שהשיבנה פסק רבא הכי: ה"ג **מי** **שמיע** **לכו** **מרבי** **יוחנן** **מחאה** **בכמה**. בפני כמה בני אדם: **כל** **מילתא**. של גנאי: **דמתאמרא** **בצפי** **תלפא** **לית** **בה** **משום** **לישנא** **בישא**. אם יחזרו ויאמרו לזה כך אמר פלוני עליך. וטעמא כדמפרש בערכין ביש בערכין [טז.]. מ"ט חברך חברא אית ליה ואמר אציי התם [טז:] דכל מילתא דעבידא לאיגלווי לית בה משום לישנא בישא. והלכך גצי מחאה נמי מילתא דעבידא לאיגלווי צעין כדי שיהר המחזיק בשטרו ולהכי פליגי מ"ד בפני שנים לית ליה דרבה דר רב הונא דבעי תלתא דהא אפי' בברי עבידא לאיגלווי והוא מחאה בפני שנים ולענין

ל"א.

רב פפא **אמר** **דדידיה** **לא** **תימרון** **לא** **אחרני** **תימרון**. נראה לר"י דרב פפא אית ליה שפיר דשמואל דאמר לעיל מיחה בפני בני אדם שאין יכולין לומר לו לא הוא מחאה דהתם מיירי בחולה חזקן שלעולם לא ילך למקום שמחזיק שם אכל הכא ילכו למקום המחזיק ויגידו לבני העיר ויאמרו לו והוא מחאה: **ל"יתיב** **אדוכתיה** **ולימחי**. תימנה דאפרזין מר' יהודה לסייעיה מרבנן דמוכח לעיל דסברי מחאה שלא בפניו הוא מחאה" ואור"י דרבא היה טועה וס"ד דככל מקום שהחזקה נשמעת גם המחאה נשמעת וכמו שהחזקה ^(א) מיהודה לאספמיא ה"נ מחאה ואפילו הכי אי"ר יהודה שיבא בפניו וימחה ורבנן סברי אפי' מיהודה לגליל אין החזקה נשמעת^ב לכן לא הוי חזקה אכל מיהודה ליהודה נשמעת והוי חזקה עד שיבא בפניו וימחה ולכ"ע שאל בפניו לא הוי מחאה ורב נחמן דאיצטריך לשנויי עצה טובה קמ"ל ולא שני ליה דלא מני למיתב אדוכמיה לפי שהמחאה אינה נשמעת אלא באותה מדינה^ג משום דאכתי תקשי ליה אמאי מצריך רבי יהודה לצא לפניו ילך עד המדינה שהמחזיק שם וימחה דמדלא קמני ויבא לשנה אחרת וימחה ויודיעוהו משמע שצריך לצא לפניו כדפרשית: **ה"ג** **מבב"ל** **דבא** **סבירא** **ליה** **הא** **אמר** **רבא** **מחאה** **שלא** **בפניו**. ולא גר' והא אמר רבא אמר ר"נ:

לית

רבא לרב נחמן מכלל דלא סבירא ליה דמחאה שלא בפניו היא מחאה ^(ד) והאמר רבא מחאה שלא בפניו היא מחאה בתר דשמעיה מרב נחמן סברה אישכחינהו ר' יוסי בר' חנינא לתלמידיו דר' יוחנן אמר להו מי אמר ^(ה) ר' יוחנן מחאה בכמה ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן מחאה י"בפני שנים ר' אבהו אמר ר' יוחנן מחאה בפני שלשה לימא בדרבה בר רב הונא קא מיפלגי ^(ו) דאמר רבה בר רב הונא וכל מילתא דמתאמרא באפי תלתא לית

לאחרני אמרינן ליה לא תימרו ליה לא אמרי' ליה אכל לאחרני אמרי מדלא אמר לא **לאחרני אמרינן** כו'. לא יבא דבר מפרכס דמשמע לא לו ולא לאחרים: **שופא**. דיבור כמו שותא דינוקא בשוקא או דאזוהי או דאמר ^(ב) **אמרינן** ליה. ואינה מחאה: **אמרו** ליה לא **מפקי'** **שופא**. לא קאי אהיכא דאמר להו לא תפיק לכו שותא דהתם כ"ע לא פליגי דלא הוא מחאה צין אהדרו ליה צין לא אהדרו ליה שזס דיבור ומילתא בצפי נפשיה הוא ^(א) וכגון שז"ה אותם לאמר לו והם אמרו לא מפקינן שותא אמר רב פפא הכא ודאי מודינא דלא הוא מחאה דהא קאמרי כו' דמשמע לא לו ולא לאחרים: **אמר** **רב הונא** **צריה דרב יהושע**. האי נמי מחאה היא דכל מילתא דלא רמיא עליה דלינש שאינה מוטלת עליו ^(ב) לצבר וגם אינו מפסיד אם אומר אם לא אומרנה אמר לה לבני אדם ולאן אדעתיה כלומר אינו נותן אל לבו שקיבל ^(א) הדבר עליו לכסותו והלכך אינו צריך למחות בפני אחרים שהרי מיחה בפני בני אדם שיכולין לומר לו. והלכתא צין אמר הממחה לא תימרו ליה מידי מהני מיילי למחזיק וצין אמרו לא מפקינן שותא בכולהו הוא מחאה דבר מדאמר להו הממחה דלא תיפוק לכו שותא דלא הוא מחאה וכן פסק ר"ח: ה"ג **אמר** **רבא** **אמר** **רב נחמן** **כו'**. ואע"ג דאותביה רבא לרב נחמן שיטת גמרא היא בהרבה מקומות כן. והכי פי' כי שמעה רבא מרב נחמן להך מילתא דאמרינן דה אמר רבא אמר רב נחמן אייתיביה הך מיוצתא ורב אשי שפירד גמרא הוא דקאמר אמר רבא אמר רב נחמן וגם מפרש הקושיא אחרי כן שהקשהו: **מחאה** **שלא** **בפניו** **הוא** **מחאה**. ולא צעין שישלח שלוחו למחות בפניו אלא מכיון שמיחה שלא בפניו הוא מחאה שהרי יכול הדבר לצא לאוזני ואפי' לא ידע המחזיק מחאתו של מערער לא חיישינן מאחר שמחה זה כהוגן: **איסיביה** **רבא** **לר"ג** **אמר** **רבי יהודה** **כו'**. ואי קשיא דאפרזין מסיפא לסייע מרישא דהא אוקימנא מחאה שלא בפניו הוא מחאה איכא למימר דרבא מוקי לה לרישא במילי אחרוי: **אלא** **כדי** **שיהא** **כו'**. טעמא דרבי יהודה לאו משום דתלת שנין מיוזהר איניש בשטריה אלא כדמפרש כדי שיהא כו' וטעמא דחזקה לדידיה משום דלא צדיק איניש דאכלי ארעייה בלא רשותו אפי' שעה אחת ושתיק אלא לכך האריכו שלש שנים שפעמים שהמערער רחוק מהלך שנה ולא יבא ערעור שלו לאוזני עד ג' שנים ולאיפלוגי את"ק אחא דלא חיישינן לשעת חירוס וחזקה בפניו מיד היא חזקה הואיל ולא מיחה מיד מדתלי טעמא באספמיא ^(א) לקמן בפרקין [מג.]: **ויבא** **לשנה** **אחרת**. קס"ד דרבא דוקא קאמר ^(א) שיבא המערער עצמו וימחה בסוף ג' בפניו של מחזיק אלמא מחאה שלא בפניו לא היא מחאה והלכך חזקה שלא בפניו לא תיחוי חזקה. ואע"ג דלרבי יהודה היא חזקה בזהי לא סבירא ליה כרבי יהודה דר' יהודה מצריכו לילך ולערער ולרבא לא נצריכוו אלא מתוך שאינו יכול למחות באספמיא גם המחזיק לא יכול להחזיק: **ואי** **ס"ה**. דאין צריך לשלוח שליח ולמחות בפניו צעדים אלא ימחה במקום שהוא שם ואם יבא הדבר לאוזני יבא למה ליה למיתי עד מקום המחזיק או לשלח שלוחו למחות בפניו: **ליסיב** **אדוכפיה**. באספמיא ולימחי בפני עדים שהרי יכולין לצא ולומר לו ^(א) בסוף ג' אם ירלו: ומשני **עצה** **עובדה** **קמ"ל** **דנייטי**. הוא עצמו ונשקול קרקע ופירותיו מיד המחזיק שאם ימחה במקומו ולא ילך ויזינא מעכשיו מיזר הפירות שאכל המחזיק ויזינא ממנו בטורח דקשה גזל הנאכל [מולין פט.]. ומיהו לאו דוקא מצריך ליה רבי יהודה לצא אלא הכי קאמר לא אמרו דלרץ ג' שנים אלא כדי שאם יהיה המערער באספמיא ומשהחזיק זה ויא הכול ויודיעוהו בשנה שניה וימחה בתחלת שלש ויוכל הדבר לצא לאוזני של מחזיק בסוף שנה שלישית ואז יש הגאה למערער שאם יראה הוא עצמו לצא בסוף שלש ויקח קרקע ופירות מעכשיו בלא דין ודברים: **והא** **אמר** **רבא** **מחאה** **שלא** **בפניו** **הוא** **מחאה**. לעיל [לח:] פסק רבא הלכתא הכי: ומשני **במר** **דשמעיה** **מרב** **נחמן**. ומירך לו תשובה שהשיבנה פסק רבא הכי: ה"ג **מי** **שמיע** **לכו** **מרבי** **יוחנן** **מחאה** **בכמה**. בפני כמה בני אדם: **כל** **מילתא**. של גנאי: **דמתאמרא** **בצפי** **תלפא** **לית** **בה** **משום** **לישנא** **בישא**. אם יחזרו ויאמרו לזה כך אמר פלוני עליך. וטעמא כדמפרש בערכין ביש בערכין [טז.]. מ"ט חברך חברא אית ליה ואמר אציי התם [טז:] דכל מילתא דעבידא לאיגלווי לית בה משום לישנא בישא. והלכך גצי מחאה נמי מילתא דעבידא לאיגלווי צעין כדי שיהר המחזיק בשטרו ולהכי פליגי מ"ד בפני שנים לית ליה דרבה דר רב הונא דבעי תלתא דהא אפי' בברי עבידא לאיגלווי והוא מחאה בפני שנים ולענין

עין משפטו נר מצוה

פח א ב ג ד מ"י פ"א מה' טוען וטענן ה' ו פ"ו הלכה ד סמנ עשין לה טוע"ע ח"מ ס' קמו עסיף ג וס' עט עסיף זא:
פח ה מ"י פ"א מה' טוען וטענן ה' ח טוע"ע שס סעי' א:
צ ו מ"י פ"ו מה' דעות הלכה ה סמנ לאין ט:

רבינו גרשום

הכי לא מיתיה ואין מחזיקין בבבסי'. לא היא מחאה דמילי בעלמי' קאמר אבל כי אמר להו למחר אתבעיה בדינא הויא מחאה דקאמר אמר דאין דעתו למחזר. אי אמר להו לא תימרו ליה דמחיתי אמר רב זביד הא קאמר לא תימרו ליה ולא הויא מחאה ומחזיקין. אמר רב פפא ודאי הוי מחאה דהכי אמר ר' לא מערער לעדים לדידיה לא תימרו ליה הא לאחרני אימרו: אמרו ליה העדים למערער לא אמרינן ליה לפלוני דמחית. אמר רב זביד הא קאמרו לא אמרינן ליה ולא הויא מחאה. אמר לעדים לא תיפוק לכו שותא כלומר לא תוציאו דבר מפרכס שלם אדם שמחיתי. אמר רב זביד הא קא מוזהר דלא תפיק שותא ולא הויא מחאה. הא דקא מוזהר המערער הכי לעדים משום דחושב בדעתיה אפחה ואוזרי להו דלא לימרו הויס ולמחר אוציא עירי מחאה ואגבה הפירות ויתקין הקרקע. ואי אמרי לא מפקינן שותא. הא אמרי' וכו' ולא הויא מחאה. אמר רב הונא אפי' הכי הויא מחאה משום דכל מלתא דלא רמיא עליה דאניש שאינו מוזהר שלא יאמר אומרה ולאו אדעתיה. אמר ר' יהודה לא אמרו ^(א) משום שמקום של ר' יהודה הוא רחוק מאספמיא מהלך שנה להכי משער בארי גוונא. מכלל דלא ס"ל כרב נחמן והא אמר רבא לעיל הלבנת מחאה שלא בפניו היא מחאה. ומשני בתר דשמעה מרב נחמן הא דקא מותר' מתני' הכי סברה כותיה דרב נחמן דשלא בפניו הויא מחאה אבל מעיקרא ס"ל דלא הויא מחאה ומש"ה הוה מוטיב ליה הכי: בכמה. בני אדם. כל מלתא של גנאי דמתאמרא באפי תלתא ואולי הני תלתא ומשתעי לה לאחרני לית בה משום לישנא בישא והא נמי דבר גנאי הוה דקאמר להו פלוני גולגא הוא ^(ג) מתאמרא באפי תרי והני תרי אמרי לה לאחרנא אית ביה משום לישנא בישא:

^(א) צ"ל לא אמרו וכו' אלא כדי שיבא באספמיא וכו' משום שמקום וכו'. ^(ב) נראה דצ"ל ואי מתאמלא וכו'.

^[1] ואי לא אמר למחר תבענא ליה דדינא ומפיקנא מיניה אלא פלוני גזלן דקאכיל לארעאי בגולנותא בלבד הרי הוא כנותן פגם בחצירו ולא

^[2] כמוסר עדות ואינה מחאה כן פר"ח

^[3] ל"א שמעתי משמועת רבי יעקב בר יקר ועיקר פלגיא גולגנא הוא ואפי'

^[4] הזכיר על קרקע זה שמחזיק

^[5] ולאו מחאה היא שהרי לא מיחה מחמת עצמו והרי הוא כמי שאמר פלוני מחזיק בקרקעות של אחרים ולפוגמו מתכוין

^[6] ולא לערער שהרי אינו מוזכר שהוא שלו אכל אם פירש דקאכיל לארעאי בגולנותא הרי מיחה מחמת עצמו והודיע שהקרקע שלו מחזיק בעולה והוא מחאה ואע"ג דלא סיים

^[7] למחר תבענא ליה דדינא ופירוש הוא למאי דקאמר דקאכיל לארעאי בגולנותא:

^[8] אמר. לעדים לא תימרו ליה מחאה זו:

^[9] אמר רב זביד הא קאמר רבא אמר רב נחמן אייתיביה הך מיוצתא ורב אשי שפירד גמרא הוא דקאמר אמר רבא אמר רב נחמן וגם מפרש הקושיא אחרי כן

^[10] שהקשהו:

^[11] ולא צעין שישלח שלוחו למחות בפניו אלא מכיון שמיחה שלא בפניו הוא מחאה שהרי יכול הדבר לצא לאוזני ואפי' לא ידע המחזיק מחאתו של מערער לא חיישינן מאחר שמחה זה כהוגן:

^[12] איסיביה רבא לר"ג אמר רבי יהודה כו' ואי קשיא דאפרזין מסיפא לסייע מרישא דהא אוקימנא מחאה שלא בפניו הוא מחאה איכא למימר דרבא מוקי לה לרישא במילי אחרוי:

^[13] אלא כדי שיהא כו' טעמא דרבי יהודה לאו משום דתלת שנין מיוזהר איניש בשטריה אלא כדמפרש כדי שיהא כו' וטעמא דחזקה לדידיה משום דלא צדיק איניש דאכלי ארעייה בלא רשותו אפי' שעה אחת ושתיק אלא לכך האריכו שלש שנים שפעמים שהמערער רחוק מהלך שנה ולא יבא ערעור שלו לאוזני עד ג' שנים ולאיפלוגי את"ק אחא דלא חיישינן לשעת חירוס וחזקה בפניו מיד היא חזקה הואיל ולא מיחה מיד

^[14] מדתלי טעמא באספמיא

^[15] לקמן בפרקין

^[16] :ויבא לשנה אחרת

^[17] קס"ד דרבא דוקא קאמר

^[18] שיבא המערער עצמו וימחה בסוף ג' בפניו של מחזיק אלמא מחאה שלא בפניו לא היא מחאה והלכך חזקה שלא בפניו לא תיחוי חזקה

^[19] :ואע"ג דלרבי יהודה היא חזקה בזהי לא סבירא ליה כרבי יהודה דר' יהודה מצריכו לילך ולערער ולרבא לא נצריכוו אלא מתוך שאינו יכול למחות באספמיא גם המחזיק לא יכול להחזיק:

^[20] ואי ס"ה

^[21] דאין צריך לשלוח שליח ולמחות בפניו צעדים אלא ימחה במקום שהוא שם ואם יבא הדבר לאוזני יבא למה ליה למיתי עד מקום המחזיק או לשלח שלוחו למחות בפניו:

^[22] ליסיב אדוכפיה

^[23] באספמיא ולימחי בפני עדים שהרי יכולין לצא ולומר לו

^[24] בסוף ג' אם ירלו: ומשני

^[25] עצה עובדה קמ"ל דנייטי

^[26] הוא עצמו ונשקול קרקע ופירותיו מיד המחזיק שאם ימחה במקומו ולא ילך ויזינא מעכשיו מיזר הפירות שאכל המחזיק ויזינא ממנו בטורח דקשה גזל הנאכל

^[27] [מולין פט.] ומיהו לאו דוקא מצריך ליה רבי יהודה לצא אלא הכי קאמר לא אמרו דלרץ ג' שנים אלא כדי שאם יהיה המערער באספמיא ומשהחזיק זה ויא הכול ויודיעוהו בשנה שניה וימחה בתחלת שלש ויוכל הדבר לצא לאוזני של מחזיק בסוף שנה שלישית ואז יש הגאה למערער שאם יראה הוא עצמו לצא בסוף שלש ויקח קרקע ופירות מעכשיו בלא דין ודברים:

^[28] והא אמר רבא מחאה שלא בפניו הוא מחאה

^[29] לעיל

^[30] :פסק רבא הלכתא הכי: ומשני

^[31] במר דשמעיה מרב נחמן

^[32] ומירך לו תשובה שהשיבנה פסק רבא הכי:

^[33] ה"ג מי שמיע לכו מרבי יוחנן מחאה בכמה

^[34] בפני כמה בני אדם: כל מילתא

^[35] של גנאי: דמתאמרא בצפי תלפא